

Betreeft:	Bijbelstudie	Dit is een uitgave van de Hersteld Hervormde Mannenbond	
Onderwerp:	Woestijn	Auteur:	Ds. C.M. Visser
Nummer 2019-17	Deze uitgave is uitsluitend bestemd voor de aangesloten verenigingen		

Schriftlezing: Exodus 14
Psalmen: Ps. 33: 5 +10
Ps. 46: 1
Ps. 66: 5 + 6

De reis na Etham.

Tekst: Exodus 14:2 “Spreek tot de kinderen Israëls, dat zij wederkeren, en zich legeren voor Pi hachirôth, tussen Migdol en tussen de zee, voor Baäl Zefon; daar tegenover zult gij u legeren aan de zee.”

De reis na Etham:

- De koers die zij moeten volgen.
- De situatie waarin zij terecht komen.
- De les die daar geleerd moet worden.

We gaan de woestijnreis van het volk Israël vervolgen. Een opmerkelijke reis. Moge het bij nadere bestudering uitlopen op de belijdenis:

“Heilig zijn o God Uw wegen.
Niemand spreek Uw hoogheid tegen.
Wie, wie is een God als Gij.
Groot van macht en heerschappij?”

Want weet u, mensen bezet met een verstandsgeloof denken almaar te vorderen op de geloofsweg.

Je moet geloven.

Je moet Christus aannemen.

Je moet uit dankbaarheid goede werken doen.

Je moet vertrouwend wachtend uitzien naar die nieuwe morgen, waarvan Jezus gezegd heeft: “Zie Ik maak alle dingen nieuw.”

En zo moeten zij altijd zoveel en altijd maar weer verder.

Terwijl anderen vol instemming vanuit een zelfde verstandsgeloof volledig beamen, dat het zo niet gaat. En dat met de algemene waarheid, dat de mens uit zichzelf niets kan.

Maar ondertussen blijven ze zelf wel dralen voor de deur der hoop, zonder er ooit ingeleid te worden.

En die dralende mens, zal in aanvang zich herkennen in de voorliggende stof.

Maar de Heere geve het, dat ze er aan ontdekt worden, dat ze er nog volledig in eigen kracht buiten staan.

Want hoe is die geloofsweg dan?

Wel, dat vinden we terug hier in Exodus 14, waar we lezen:

“Spreek tot de kinderen Israëls, dat zij wederkeren.”

Zien we het?

Dat moet terug richting Sukkoth.

Terug richting het diensthuis der zonde en der slavernij, waar Egypte in de Bijbel symbool voor staat!

Nog maar net op reis, en dan een stuk terug moeten!

Dat is niet aangenaam voor het vlees en nog minder voor de geest!

Terug met hen, waar in Etham het leven opengelegd is voor Gods Heilig Aangezicht.

En waar in beginsel daar die volmaakte en oprechte geest, ja iets van Christus in hen gelegd is.

Wat is hier, als we het geestelijk willen verstaan, aan de hand?

Enkele wijsheid van de HEERE!

Want eerlijk gemaakt door de HEERE, ook voor de HEERE, wordt daar de mens, door de Goddelijke wijsheid, al zijn leunsels en steunsels van zijn/haar bekering afgenomen.

Niet een oprecht gemaakte geest, en niet de bekering is de grond om in te gaan in het Kanaän dat boven is.

De enige grond is alleen de genade, die daar is, in de Zoon van Gods eeuwige liefde.

Ziet u het?

Sukkoth en Etham.

Onder de vlerken van Christus.

Onder de bediening van het Woord.

Het geweten open geploegd.

In beginsel de waarheid en oprechtheid in het hart ontvangen.

En dan een eind terug, om vervolgens in en op een geheel andere weg te geleid, straks helemaal vast te lopen bij de Rode Zee.

“Spreek tot de kinderen Israëls, dat zij wederkeren, en zich legeren voor

Pi hachirôth, tussen Migdol en tussen de zee, voor Baäl zefon; daar tegenover zult gij u legeren aan de zee.”

Het was alles nodig, opdat Israël werkelijk verlost zou worden van het vijandige Egypte en de HEERE alzo verheerlijkt zou worden!

We zullen het straks nog gaan zien!

Zagen wij zo in de eerste gedachte de koers die het volk moet houden.

Letten we in de tweede gedachte op de situatie waarin zij terecht komt.

Waar het volk eerst een heel eind terug moest, ging de vuur- en wolkkolom eindelijk toch nog weer in een andere richting hen voor.

Zij behoefden niet helemaal terug naar Sukkoth.

Onderweg terug, boog de vuur- en wolkkolom af naar Pi hachirôth, dat tussen Migdol en de zee ligt. Vlak voor Baäl zefon.

Waar dat allemaal precies geweest is, heeft men tot op de dag van vandaag nog niet weten te achterhalen.

Wij denken dat het in de buurt is waar de Rode Zee overgaat in het tegenwoordige Suezkanaal.

En wat we nu willen doen, is, dat we deze namen wat nader willen bekijken, om daar lering uit te trekken.

Zij reisden af naar Pi hachirôth.

Heel letterlijk: “Plaats waar rietgras groeit.”

En... waar ‘riet’, of zo u wilt ‘rietgras’ is, daar is water.

En dat klopt ook wel.

Het gebied waar het volk heen trok, is ook nu nog steeds een zeer moerassig gebied. Maar, dat klopt niet minder in het geestelijke leven!

Daar waar de weg wordt omgebogen en we terugkeren richting ‘af’, daar wordt alle grond tot hoop op het eeuwige volzalige leven onder de voeten weg gemaaid.

En daar wordt het: “Heere ik ben aan het hinken en aan het zinken ieder ogenblik gereed.”

En als we de situatie aldaar zouden zien, dan moeten we zeggen: “Het wordt steeds benauwder!”

Want, zoals gezegd, nee, men keert niet helemaal terug naar Sukkoth.

Op Godstijd en wijze, wordt het volk d.m.v. de vuur- en wolkkolom in een vallei gedreven, met aan weerszijden steeds hoger wordende bergen.

Het is de weg, die heenleidt naar de Rode Zee.

En daar moet men zich legeren. Vlak voor Baäl Zefon.

Zo wordt het reusachtige gebergte genoemd, dat zich aldaar verheft aan en bij de Rode Zee.

En uit de bergspleten die daar zijn, komt vaak een gevaarlijke zuidwesten wind, die veelal een hoop onheil met zich meebracht.

Maar omdat de Kanaänieten, die hier reeds vroeg handel dreven, en voor hun scheepvaart de noordenwind niet konden missen, offerden zij hier aan de Baäl-Zefon. Dat is de Baäl van de noordenwind. Want Baäl is de natuurgod en Zefon is de Noorderwind.

Hier was ook voor de zeer demonische en afschrikwekkende Egyptische afgod Tyfon een heiligdom gebouwd, met natuurlijk ook een geweldig groot massief afgodsbeeld van de Farao, welke in Egypte goddelijke eer

ontving. En die beelden keken heel imponerend uit over de Rode Zee. Daar straalde een zeker machtsvertoon vanaf.

Men geloofde, dat deze afgod Tyfon gevangenen die uit Egypte wilden vluchten, hier tegen hield. Het is dus nogal wat, dat Israël zich juist in het gezicht van dit heiligdom moest legeren. Hier sprak de macht van Tyfon en niet minder de macht van de Farao! En juist hier wordt straks het volk Israël door de Rode zee worden geleid.

Ziet we het voor ons?

In de engte gedreven, en daar de overmacht van de Egyptenaren afgedrukt te zien in die tempel en afgodsbeelden van de Tyfon en de heersende Farao! En dat in de hitte van de woestijn!

En dan is er nog wat.

Exodus 14:2 kunt u ook in een iets gewijzigde vorm terugvinden in Numeri 33:7. Daar wordt alle nadruk gelegd op dat derde woordje waar we nog hebben te verklaren.

“En zij verreidsen van Etham, en keerden weder naar Pi hachirôth, dat tegenover Baäl Zefon is, en zij legerden zich voor Migdol.”

Pi hachirôth: “Plaats waar rietgras groeit.”

Baäl Zefon: “Baäl van de noordenwind.”

Het gaat ons nu nog om Migdol.

En Migdol betekent zoveel als “wachttoren” of “vesting”.

En inderdaad, Migdol was een vestig met wachttorens om de vijand aan de overzijde van de Rode Zee op te merken en zo mogelijk te weerstaan.

Kortom het gaat met dit volk Israël, door de vuur- en wolkkolom geleid, naar één van de machtigste bolwerken van Egypte! En daar zal dat volk, met de zee voor zich, de bergen aan weerszijden aan weerszijden vastlopen!

Maar zie in de derde gedachte: De les die daar geleerd moet worden.

Weet u wat daar ten overstaan van dat een machtig bolwerk van de vijand geleerd moet worden? Het staat in vers 14! “De HEERE zal voor ulieden strijden zal, en gij zult stil zijn.”

Want daar mag Psalm 61:4 geleerd worden, waar het staat:

“Want Gij zijt mij een Toevlucht geweest, een sterke Toren voor de vijand.”

En dan staat er in de grondtekst, het Hebreeuws voor “Toren” het woordje: “Migdol”.

Of zoals de Spreukendichter ons leert in Spreuken 18:10.

Waar het staat:

“De Naam des HEEREN is een sterke Toren.

De rechtvaardige zal daarheen lopen, en in een Hoog Vertrek gesteld worden.”

Eveneens staat dat dan voor “Toren” weer in de grondtekst het woordje “Migdol”.

Tegenover de demonische macht van de vorst der duisternis en zijn trawanten, die Sterke Toren. De HEERE, onze God!

Kent u de Naam des HEEREN, als een Sterke Toren?

De Naam des HEEREN.

En u weet, in de oudheid had de Naam een betekenis.

Het drukte het wezen van de Persoon uit.

Als we het dan ook hebben over de Naam des HEEREN, dan hebben we het ten diepste over de HEERE Zelf.

En als de Spreukendichter dan belijdt dat de Naam des HEEREN een Sterke Toren is, dan mag je ook zeggen:

“De HEERE is een Sterke Toren. Hij is een sterke Migdol!”

En daarbij moeten we gewoon maar denken aan zo’n toren uit de oudheid.

In zo’n sterke toren voelde je je veilig en kon je veelal op uitstekende wijze de vijand van alle kanten bestoken.

Welnu zo'n veilige toren, ja meer nog: zo'n volmaakt veilige toren is de HEERE. Een niet-in-te-nemen vesting. Alle andere torens worden uiteindelijk eenmaal neer gehaald, al was het alleen maar door de tand des tijds. Zo is ook die toren van Migdol niet meer terug te vinden! Alles hoe schoon ook, zal eenmaal vergaan.

Maar de Vesting van onze God niet. Waarom niet? Omdat het de HEERE is. De IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL. De Onveranderlijke. Zijn vesting alleen is volmaakt en niet te veroveren!

En..., bij een toren, bij een vesting hoort een koning.

Welnu, in de Toren des HEEREN is de Koning altijd aanwezig. Wie in Hem mag zijn, die geldt het: "Ik zal u niet begeven; Ik zal u niet verlaten. Vrees niet!" En het is de Koning, de Heere Jezus Christus die het naar waarheid gezegd heeft: "Mij is gegeven alle macht, in de hemel en op de aarde!"

En het is deze Koning, die pijlen afschiet op Zijn vijanden en hen feilloos raakt in het hart. Het is allemaal mogelijk geworden, waar deze Sterke Vesting, de Heere Jezus Christus Zichzelf eerst heeft laten afbreken op Golgotha's heuvel. En doelende Zijn lichaam heeft Hij het geprofeteerd: "Breek deze Tempel af, en in drie dagen zal Ik denzelve oprichten."

En zo is Christus, als de Overwinnaar in de strijd na drie dagen uit de dood herrezen, en is Hij een vesting voor al de Zijnen, waar de vijand op de hielen zit.

En zo leidt deze Bijbelstudie ons niet alleen naar het machtsvertoon van de Farao. Maar ten overstaan van al dat geweld, worden we heengeleid naar de Vesting Jezus Christus de Heere. En kijk eens goed! De deuren van die vesting staan nog uitnodigend open. En dat maar niet op een kier. Nee, wagenwijd staan ze nog open. Zij roepen ons toe: "Kom hier, om in Mij de overwinning te behalen, op al de vijanden die daar zijn. En die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen."

Dat het dan bij ons allen moge leven:

'k Roep, HEER', in angst tot U gevloeden,
Ai, haast U tot mijn hulp, en red;
Hoor naar de stem van mijn gebed,
Daar ik U aanroep in mijn noden.

Die zal ondervinden, Welk een machtige Toren de HEERE is tegen de vijanden. Die worden door de Rode Zee heengeleid. En die zingen het met Mozes: Exodus 15.

1 Ik zal den HEERE zingen; want Hij is hogelijk verheven!

Het paard en zijn ruiter heeft Hij in de zee geworpen.

2 De HEERE is mijn Kracht en Lied, en Hij is mij tot een Heil geweest.

Deze is mijn God; daarom zal ik Hem een liefelijke woning maken.

Hij is mijns vaders God, dies zal ik Hem verheffen!

3 De HEERE is een krijgsman; HEERE is Zijn Naam!

Om na die jubeltoon heen geleid te worden naar de volgende legerplaats.

Gespreksvragen

1. Op weg naar het hemels Kanaäns wordt men gaat de weg ook wel weer eens wat terug naar 'af'.
Vraag: Herkennen we dat in eigen leven? En wordt dat ook wel eens vertolkt vanaf de kansel?
2. Wij mogen op reis naar het Jeruzalem dat boven is, niet leunen en steunen op onze leunsels en steunsels.
Vraag: Hoe dienen we dan onze roeping en verkiezing vastmaken, waar 2 Petrus 1:10 de gelovigen toe oproept?
3. Spreuken 18:10 "De Naam des HEEREN is een sterke Toren."
Vraag: Krijgt deze tekst een verdieping als we overdenken wat die Naam des HEEREN inhoudt? troost te vinden?

Aantekeningen: